

SCENARIUSZ ZAJĘĆ KOŁA NAUKOWEGO HUMANISTYCZNEGO

prowadzonego w ramach projektu *Uczeń online*

1. Autor: Dominik Burchard
2. Grupa docelowa: uczestnicy koła humanistycznego
3. Liczba godzin: 2
4. Temat zajęć: **Tabu - kulturowa autocenzura**
5. Cele zajęć:
Uczeń:
 - rozumie znaczenie terminów: *cenzura, tabu*;
 - potrafi wskazać tematy tabu wśród młodzieży;
 - potrafi wskazać rozwiązania radzenia sobie z problemami, które uznawane są za wstydlive lub określane mianem tabu;
 - wyszukuje w słowniku i internecie potrzebne informacje;
 - potrafi formułować wnioski w dyskusji na określony temat, podaje trafne argumenty.
6. Metody i techniki pracy: dyskusja, metoda problemowa, „burza mózgów”, praca na komputerze (wyszukiwanie informacji w internecie); praca ze słownikiem.
7. Materiały dydaktyczne: słownik języka polskiego, film „Tabu – Sekrety ludzkiego ciała”, internet.
8. Przebieg zajęć:

I. Wprowadzenie do tematu

Zajęcia rozpoczynamy od dyskusji na temat pojęcia cenzury. Uczniowie definiują termin i próbują wyjaśnić, czy odczuwają zjawisko cenzury we współczesnym świecie? Jakich dziedzin czy sfer życia problem dotyczy?

II. Pojęcie „tabu” (praca ze słownikami i wykorzystaniem internetu).

a) Definicja hasła „tabu”.

Uczniowie wspólnie redagują definicję terminu „tabu”, zapisują ją na tablicy i porównują z definicją ze słownika języka polskiego.

b) Etymologia terminu „tabu”.

Uczniowie wyszukują etymologię pojęcia i przyczyny kulturowe jego powstania.

Warto zwrócić uwagę na dwa znaczenia terminu, dotyczącego życia codziennego i sfery religijnej.

Tabu 1. funkcjonujący w wielu religiach pierwotny zakaz dotykania bądź wymawiania imion (nazw) pewnych osób, zwierząt, rzeczy, także dokonywania pewnych czynności pod groźbą ściągnięcia na siebie kary sił nadprzyrodzonych; osoba, zwierzę, przedmiot lub czynność objęte tym zakazem;

2. wszystko to, co objęte surowym zakazem, nietykalne, o czym nie należy rozmawiać; temat, którego nie należy poruszać. (Słownik współczesnego języka polskiego, pod red. B. Dunaję, Kraków 2000).

III. Tabu wśród młodzieży

Dyskusja, której celem jest wskazanie tematów i problemów uznawanych za tabu wśród współczesnej młodzieży. Uczniowie zapisują propozycje w formie mapy mentalnej. Dopiero po fazie wstępnej (wyszukaniu tematów) rozpoczynamy dyskusję podczas której uczniowie spróbują wyjaśnić jakich sfer życia dotyczą tego typu zagadnienia i z czego wynika problem tajemnicy, społecznej cenzury.

Przykładowe problemy tabu wymienione przez uczniów:

- przemoc w rodzinie,
- bieda,
- eurosieroctwo,
- seks,
- problemy związane z dojrzewaniem,
- orientacja seksualna,
- kompleksy,
- brak akceptacji ze strony rówieśników czy bliskich,
- wiara.

IV. Tabu wśród dorosłych

Kolejnym etapem dyskusji jest próba wskazania tematów, które są uznawane przez dorosłych za tabu. Czy problemy są podobne? Z czego wynikają? Jakich sfer życia dotyczą?

Tematy, które młodzież wymieniła jako tabu w świecie dorosłych:

- porażka (w pracy, życiu osobistym, spełnieniu),
- pieniądze,
- depresja,
- poglądy polityczne.

V. Jak radzić sobie z tematami wstydliwymi?

Celem dyskusji było wskazanie problemów, które mogą być przez młodzież uznawane za wstydlive np. problemy związane z dojrzewaniem, emocjami, brakiem akceptacji czy przemocą. W podsumowaniu ważnym elementem jest podkreślenie, że każdy może mieć problem z którym nie zawsze jest sobie w stanie poradzić i powinien poszukać pomocy. Uczniowie wspólnie z

nauczycielem próbują wskazać formy pomocy osobom z konkretnymi problemami, miejsca, gdzie można otrzymać pomoc doraźną, opiekę specjalisty lub kontakt z osobami, które potrafią udzielić wsparcia.

VI. Projekcja filmu „Tabu – Sekrety ludzkiego ciała”

Film ukazuje problem tabu kulturowego związanego z kultem ciała i modą. Po projekcji filmu warto podyskutować na temat współczesnej mody na modyfikacje ciała m.in. operacje plastyczne. Czy to jeszcze możemy uznać za temat tabu?

9. Podsumowanie przebiegu zajęć

Temat zajęć okazał się bardzo ciekawy dla uczniów, mimo że dotyczył często problemów z którymi borykają się sami. Uczestnicy zajęć chętnie wskazywali tematy tabu wśród młodzieży, podawali konkretne przykłady zachowań, tytuły filmów i programów związanych z tym problemem. Formułowali ciekawe wnioski, żywo dyskutowali. Chętnie wskazywali źródła pomocy osobom, które nie radzą sobie ze wstydliwymi dla nich problemami. Niejednokrotnie wskazywali na pomoc ze strony wychowawców, nauczycieli czy szkolnego pedagoga. Film ukazujący różnice kulturowe i problem mody pobudził uczniów do dyskusji na temat współczesnej mody.

Oświadczam, że scenariusz zajęć nie narusza praw autorskich osób trzecich.

Czytelny podpis.....